

เป็นที่ทราบกันดีว่า พยาบาลเป็นบุคลากรด้านสุขภาพที่ทำงานใกล้ชิดกับผู้ป่วยมากกว่าวิชาชีพอื่นๆ ทำให้การปฏิบัติการพยาบาลจะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องของสิทธิมนุษยชนอยู่ตลอดเวลา ทั้งทางตรงและทางอ้อม พยาบาลจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยปกป้องสิทธิให้กับผู้ป่วย หรือในขณะเดียวกันก็เป็นบุคคลที่เสี่ยงต่อการละเมิดสิทธิของผู้ป่วยได้โดยง่ายเช่นกัน การศึกษาเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาจากพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 28 คน จากแผนกงานพยาบาลผู้ป่วยนอก คลินิกนอกเวลา และคลินิกจิตเวชฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลสวนปรุง ในระหว่าง เดือนมีนาคม จนถึง เดือน เมษายน 2548 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสังเกตการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ป่วย ที่พัฒนามาจากแบบสอบถามการปฏิบัติการพยาบาลตามสิทธิผู้ป่วยของ กัลยาณี เกื้อก่อพรหม (2543) ตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยการหาความเท่าเทียมกันของการสังเกตได้ค่าเท่ากับ 0.94 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า พยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลสวนปรุง มีการปฏิบัติการพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับสิทธิผู้ป่วยโดยรวม ร้อยละ 79.57 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านสิทธิที่จะได้รับบริการทางสุขภาพ ร้อยละ 95.54 ด้านสิทธิที่จะได้รับข้อมูล ร้อยละ 70.74 ด้านสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ร้อยละ 61.74 และด้านสิทธิในความเป็นส่วนตัว ร้อยละ 87.97

ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและพัฒนากิจกรรมที่จะส่งเสริมให้พยาบาลมีความตระหนัก และเห็นความสำคัญของการปฏิบัติการพยาบาลที่คำนึงถึงสิทธิผู้ป่วยในขณะปฏิบัติการพยาบาล

It is widely known that nurses, as health care provider, work most closely with their patients than any other profession. Therefore, nurses must be concerned with patient's rights, whether directly or indirectly. Nurses are often the important one to protect or infringe upon these rights. The purpose of this descriptive study was to examine nursing activities regarding patient's rights among professional nurses in Suan Prung Psychiatric Hospital, Chiang Mai Province. Population included 28 professional nurses from out-patient department, out-patient clinic and psychiatric emergency clinic of Suan Prung Psychiatric Hospital between March to April 2005. Research instrument included the Observational Form of nursing activities regarding patient's rights which developed from the Nursing Activities Regarding Patient's Rights Questionnaire developed by Kunlayanee Kaukopro (2000). Interrater reliability of observation was 0.94. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results revealed that professional nurses in Suan Prung Psychiatric Hospital had the total score of the Nursing Activities Regarding Patient's Rights at 79.57 %. Considering each aspect, it was found that the rights regarding receiving health care services was 95.54 %, the rights regarding accessing information was 70.74 %, the rights regarding making decision in treatment was 61.74 %, and the rights regarding privacy was 87.97 %.

The results could be used to plan and develop activities for encouraging nurses to be aware and pay attention to nursing activities regarding patient's rights during their nursing practices.